

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 496/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. októbra 2013 predbežne prerokoval návrh Mgr. M. K., B., zastúpenej advokátom Mgr. L. O., PhD., B., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/25/13-K z 25. júna 2013 a takto

r o z h o d o l :

Návrh Mgr. M. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnený.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 2. septembra 2013 doručený návrh Mgr. M. K. (ďalej len „navrhovateľka“) na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) sp. zn. VP/25/13-K z 25. júna 2013 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

Z návrhu a jeho príloh vyplýva, že navrhovateľka bola 3. apríla 2012 odvolaná z funkcie štátnej tajomníčky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len

„ministerstvo spravodlivosti“). Podľa čl. 7 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej len „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“ alebo „ústavný zákon“) navrhovateľka podala 17. mája 2013 výboru písomné oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov (ďalej len „oznámenie“) za rok 2012.

Namietaným rozhodnutím výbor uložil navrhovateľke ako bývalej verejnej funkcionárke pokutu v sume 805 € zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára za porušenie povinnosti ustanovenej v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona podať oznámenie do 31. marca 2013.

Podľa navrhovateľky napadnuté rozhodnutie výboru je v rozpore so znením a účelom ústavného zákona, pričom v odôvodnení svojho návrhu bližšie uvádza:

„Z rozhodnutia Výboru vyplýva, že navrhovateľka podala oznámenie podľa čl. 7 oneskorene, keďže oznámenie mala podať do 31. marca 2013, ale podala ho až 17. mája 2013...“

Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR sa povinnosti podľa čl. 7 ÚzoVZ vzťahujú len na verejných funkcionárov počas ich reálneho výkonu verejnej funkcie. Navrhovateľke skončila verejná funkcia odvolaním na základe uznesenia Vlády Slovenskej republiky dňa 3. apríla 2012, z čoho je zrejmé, že v marci 2013, kedy mala porušiť povinnosť podľa tohto ustanovenia, už verejnou funkcionárkou nebola. Povinnosť podľa čl. 7 ÚzoVZ mala porušiť navrhovateľka podľa názoru Výboru v čase, kedy už nevykonávala verejnú funkciu štátnej tajomníčky a ani inú verejnú funkciu v zmysle ÚzoVZ. Výbor interpretuje povinnosti podľa čl. 7 ÚzoVZ tak, že sa vzťahuje na verejných funkcionárov aj rok po tom, čo už ich verejná funkcia zanikla...“

Výbor už nemal právomoc konať proti navrhovateľke, pretože navrhovateľka už nebola v danom čase verejnou funkcionárkou. Ako sme vyššie uviedli, navrhovateľke zanikla verejná funkcia 3. apríla 2012, a teda v zmysle ÚzoVZ bola verejnou funkcionárkou pre účely plnenia niektorých povinností podľa tohto ústavného zákona ešte jeden rok – do 3. apríla 2013. Výbor však začal konanie proti navrhovateľke dňa 23. mája 2013, teda až potom, čo navrhovateľka nebola pre žiadne účely tohto zákona verejnou funkcionárkou.“

Na podporu svojej argumentácie navrhovateľka v návrhu cituje niektoré rozhodnutia ústavného súdu prijaté v konaniach podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona (napr. IV. ÚS 75/08, IV. ÚS 95/08, IV. ÚS 293/07), ktoré podľa nej potvrdzujú dôvodnosť jej námietok a návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia výboru.

Navrhovateľka, odvolávajúc sa na citovanú judikatúru ústavného súdu, je toho názoru, že *„neporušila svoje povinnosti verejného funkcionára podľa ÚzoVZ tým, že nepodala do 31. marca 2013 oznámenie podľa čl. 7 tohto ústavného zákona, pretože táto povinnosť jej vôbec nevznikla, keďže verejnou funkcionárkou (štátnou tajomníčkou na Ministerstve spravodlivosti SR) bola len do 3. apríla predošlého roku (2012). Z dôvodu, že navrhovateľke zanikla verejná funkcia 3. apríla 2012, Výbor už v čase začatia konania (23. mája 2013) nemal právomoc konať proti nej ako osobe, ktorá mala porušiť povinnosti verejného funkcionára.“*

Na základe uvedeného navrhovateľka navrhuje, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie výboru zrušil a priznal jej úhradu trov právneho zastúpenia.

Vzhľadom na charakter námietok navrhovateľky, ktorá namieta výklad a aplikáciu ustanovenia čl. 7 ústavného zákona, ako aj na skutočnosť, že neexistuje rozpor medzi navrhovateľkou tvrdným skutkovým stavom vyplývajúcim z obsahu návrhu a skutkovým stavom veci vyplývajúcim z napadnutého rozhodnutia, ktorý navrhovateľka ani nerozporovala, ústavný súd nepovažoval za účelné vyzývať predsedu výboru, aby sa vyjadril k návrhu navrhovateľky a aby predložil na vec sa vzťahujúci spisový materiál.

II.

Z obsahu návrhu a jeho príloh vyplýva, že navrhovateľka vykonávala verejnú funkciu v zmysle čl. 2 ods. 1 písm. k) ústavného zákona, t. j. funkciu štátnej tajomníčky ministerstva spravodlivosti, do 3. apríla 2012, keď bola vládou Slovenskej republiky z tejto funkcie odvolaná. Týmto dňom teda skončil výkon jej verejnej funkcie.

Navrhovateľka 17. mája 2013 podala výboru písomné oznámenie za rok 2012 podľa čl. 7 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

Výbor po zistení, že navrhovateľka nepodala v ustanovenej lehote (do 31. marca 2013) písomné oznámenie podľa čl. 7 ústavného zákona, uznesením č. 161 z 23. mája 2013 začal proti nej konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona. Výbor súčasne požiadal navrhovateľku podľa čl. 9 ods. 4 ústavného zákona o stanovisko pre účely konania vo veci ochrany verejného záujmu. Navrhovateľka na výzvu výboru reagovala listom z 11. júna 2013, v ktorom uviedla, že *„jej je úprimne ľúto, že nestihla lehotu na podanie majetkového priznania, a je si vedomá následkov, ktoré jej vyplývajú z príslušnej právnej úpravy. Napriek tomu, že ústavný zákon nerozlišuje medzi nepodaním oznámenia a oneskoreným podaním, považovala za nevyhnutné obratom oznámenie podať, akonáhle si túto povinnosť uvedomila. Nepovažuje za vhodné uvádzať dôvody osobnej ťaživej situácie v prvom štvrtroku tohto roku, ktoré sa pričínili o to, že si povinnosť nesplnila, pretože žiadne takéto dôvody nepredpokladá ani príslušný ústavný zákon.“*

Po vykonanom dokazovaní výbor dospel k záveru, že *„vyjadrenie verejnej funkcionárky má len vysvetľujúci charakter, avšak bez toho, že by výbor mohol na uvádzané skutočnosti prihliadať, keďže ústavný zákon neumožňuje zbaviť verejnú funkcionárku zodpovednosti za jeho porušenie z takýchto dôvodov“*. Z tohto dôvodu prijal 25. júna 2013 uznesenie č. 224, ktorým schválil rozhodnutie sp. zn. VP/25/13-K. V napadnutom rozhodnutí konštatoval, že navrhovateľka tým, že nepodala oznámenie podľa čl. 7 ústavného zákona v lehote v ňom ustanovenej, porušila povinnosť ustanovenú v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona (oznámenie za rok 2012 mala podať do 31. marca 2013, oznámenie podala 17. mája 2013), za čo jej v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona uložil pokutu v sume 805 € zodpovedajúcej mesačnému platu verejnej funkcionárky.

Napadnuté rozhodnutie bolo navrhovateľke doručené 2. augusta 2013.

III.

Podľa uznesenia sp. zn. PLz. ÚS 1/07 z 2. mája 2007 prijatého podľa § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) o zjednotení odchylných právnych názorov senátov ústavného súdu na konanie vo veciach podľa čl. 9 a nasl. ústavného zákona o ochrane verejného záujmu sa na toto konanie vzťahuje § 25 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sa každý návrh predbežne prerokuje.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru na ústavný súd v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10, ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnému funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2 ústavného zákona.

Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde sa konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona.

Podľa § 73b ods. 2 zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

Podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona verejný funkcionár je povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a počas jej výkonu vždy do 31. marca podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok.

Podľa čl. 3 ods. 1 ústavného zákona na účely čl. 7 a 8 a na účely konania, ak sa porušili povinnosti podľa čl. 7 a 8, sa osoba, ktorá vykonávala verejnú funkciu, považuje za verejného funkcionára aj v období jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie.

Navrhovateľka namieta, že neporušila svoju povinnosť verejnej funkcionárky vyplývajúcu z čl. 7 ústavného zákona tým, že nepodala oznámenie za rok 2012 do 31. marca 2013. Podľa jej tvrdenia jej táto povinnosť vôbec nevznikla, pretože verejnou funkcionárkou bola len do 3. apríla 2012. Z tohto dôvodu v čase začatia konania už výbor nemal právomoc proti nej konať.

Podľa zjednocujúceho stanoviska pléna ústavného súdu, ktoré bolo prijaté 7. júla 2010 uznesením č. k. PLz. ÚS 1/2010-10 (ďalej len „zjednocujúce stanovisko“), verejný funkcionár má po skončení výkonu funkcie povinnosť podať oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu za dobu výkonu funkcie v kalendárnom roku, v ktorom skončil aktívny výkon funkcie, do 31. marca nasledujúceho kalendárneho roku.

Zmyslom konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je preveriť plnenie ústavného zákona. Ústavný zákon tak ustanovuje povinnosti počas aktívneho výkonu funkcie, po jeho skončení vrátane tzv. postzamestnaneckých povinností (typicky čl. 8 ústavného zákona). Počas celého obdobia, v každom momente aktívneho výkonu funkcie musí byť dodržiavaný ústavný zákon a z tohto dôvodu musí byť jeho dodržiavanie kontrolované. Z tohto dôvodu je rozumné, že verejný funkcionár je po ukončení aktívneho výkonu funkcie povinný urobiť oznámenie aj za dobu výkonu funkcie v poslednom kalendárnom roku výkonu funkcie, a to do 31. marca nasledujúceho kalendárneho roku (PLz. ÚS 1/2010, II. ÚS 223/2010).

Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľka ako verejná funkcionárka, ktorej výkon verejnej funkcie skončil 3. apríla 2012, bola povinná v záujme preverenia dodržiavania ústavného zákona v období medzi 1. januárom 2012 a 3. aprílom 2012 podať oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona najneskôr do 31. marca 2013. V opačnom prípade by časť jej aktívneho výkonu funkcie nebola preverená, a tým by bol popretý účel ústavného zákona. Pretože navrhovateľka oznámenie za rok 2012 v uvedenej lehote nepodala (predmetné oznámenie podala až 17. mája 2013), porušila tým povinnosť ustanovenú v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona.

Z uvedeného zjednocujúceho stanoviska, ktoré je záväzné pre následné rozhodovanie ústavného súdu, vyplýva, že výbor rozhodol v súlade s ústavným zákonom, a preto nebolo možné prihliadnuť na argumentáciu navrhovateľky podporenú judikatúrou jedného zo senátov ústavného súdu z obdobia pred prijatím zjednocujúceho stanoviska v tejto veci.

Z týchto dôvodov ústavný súd dospel k záveru, že námietky navrhovateľky proti napadnutému rozhodnutiu uvedené v jej návrhu sú zjavne neodôvodnené a nezakladajú také dôvody na spochybňovanie napadnutého rozhodnutia výboru, ktoré by bolo potrebné posúdiť po prijatí návrhu na ďalšie konanie. Ústavný súd preto návrh navrhovateľky odmietol už pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2013